

SLOVENSKI NAROD.

Izbira vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemata za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 3 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor bodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo fiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Kopirok se ne vračajo. — Uredništvo je upravljenje v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljenje pa v pritičju. — Upravljenje naj se blagevolje pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravljenje telefon št. 85.

Klerikalna agitacija proti reformi drž. zakonika v zadevi katoliškega zakona.

Justični odsek državnega zabora se že dlje časa bavi z vprašanjem o reformi splošnega državljanskega zakonika, ki je v marsikaterem oziru že silno zastarel in ne odgovarja več modernim zahtevam. Po daljšem pretesovanju so prišli člani justičnega odseka, čigar predsednik je poslanec dr. Ferjančič, do zaključka, da so one točke državljanskega zakonika najpotrebnejše reforme, ki se tičejo katoliškega zakona. Odsek si je nadel naloga, da odpravi iz zakonika one drakonske določbe, ki se tičejo katoliškega zakona, in spravi postavo v tem oziru v sklad z državnimi temeljnimi zakoni, z večnimi naravnimi pravicami in človeškimi potrebnimi, z zahtevami etike in morale in z družabnimi naziranji moderne sedanjosti.

Odsekov poročevalci, poslanec dr. Tschan, je v tej zadevi že meseca novembra lanskoga leta izgotovil svoj referat, v katerem predlaga, naj se odpravita §§ 111. in 116. o. drž. zak., ki določata, da se katoliški zakon razdrži samo v slučaju, ako eden izmed zakoncev umrije, in se dovoli ločenim katolikom, da se smejo potom civilnega zakona zopet poročiti.

Ako se uvažuje, koliko ločenih katolikov je v Avstriji, ki trpe pod drakonskim jarmom nehumanih postavnih določb nerazdržljivosti katoliškega zakona, tako se nadalje upošteva, da je tisoč in tisoč takih nesrečnih ljudi primoranih živeti v konkubinatu, ki vtišne pri nas vsakomur pečat sramote, se pač mora priznati, da je od poročevalca justičnega odseka nasvetovana reforma državljanskega zakonika nele umestna, ampak naravnost pravična in potrebna.

Tega mnenja so celo razni ugledni katoliški učenjaki. Z ozirom na avstrijske postavne določbe o nerazdržljivosti katoliškega zakona piše n. pr. profesor cerkvenega prava na vseučilišču v Inomostu, dr. Ludovik Wahr und: „S fanatizmom, ki spominja na inkvizicijske tribunale, uničujejo sodišča na ljubo transcedent-

nemu fantomu vsako leto zakonsko življenje tolikim lojalnim državljanom, ropajo poštenim možem domače ognjišče, dobrim ženam njihovo čast in vtiškajo nedolžnim otrokom na čelo sramotno ime bastardov. Sodišča zamenjujejo pojme pravice in morale s konfesionalnimi oziri, ravnajo se zgolj po formalnostih in delajo sistematično na to, da se ljudstvu zmedejo pojmi nравnosti na seksualnem polju. Sodišča zamenjujejo pravico in nравnost z enostranskih konfesionalnimi naziranji in formalnostmi; s tem so ustvarili konkubinat in iznašli ces. kr. avstrijsko nrawnost.“

Tako sodijo o postavnih določbah, tičičih se katoliškega zakona, ki se imajo sedaj reformirati, nepristranski katoliški znanstveniki!

Duhovščini pa, ki zasleduje tudi pri nerazdržljivosti zakona kakor povodi, svoje umazane namene, seveda ni po volji napovedana reforma državljanskega zakonika.

Cim se je izvedelo, da je ta reformni načrt v justičnem odseku že toliko dozorel, da se bode o njem v doglednem času že lahko meritorno razpravljalo v parlamentu, je bil ves klerikalni Izrael mahoma pokonci. Na Dunaju so se zbrali škoſje, ki so prokleli nameravano reformo zakonskega prava in pozvali na najodločnejši odpor in boj proti tej nakani vse pravoverne katolike. Izdal so se posebni oklici, podpisani od raznih klerikalnih kapacet, med katerimi seveda tudi ni smeli manjkati dr. Šusteršič, na dobro in verno katoliško ljudstvo, naj z vso odločnostjo protestuje proti nameranemu atentatu na sveti katoliški zakon.

Duhovščina je uprizorila po vsej Avstriji pravcato križarsko vojno proti napovedani reformi državljanskega zakonika. Da v tem oziru niso smeli zaostati tudi naši duhovniki, je pač umljivo, saj presegajo v nestrnosti in derviškem verskem fanatizmu daleko svoje sobrate drugih dežela. Pretečeno nedeljo so v cerkvah vse Kranjske grmeli proti onim brezbožnikom, ki so stegnili pregrše svoje prste po svetosti katoliškega zakona. V najtemnejših barvah so se slikale ljudstvu posledice nameravane reforme in pri-

tem se prečastiti božji namestniki tudi niso strašili se posluževati očitih laži.

Tako so na primer pripovedovali v veliko zgražanje neukoga ljudstva, da se namerava uvesti tak zakon, ki bo trajal samo dve do tri leta; ako se bo mož naveličal svoje žene, jo bo pahnih od sebe, jo z otroki vred prepustil bedi, sam si bo pa vzel drugo. Ko so s takimi in enakimi bajkami nahujškali ljudstvo, so jeli nabirati med njim podpise za protestno izjavo proti nameravani reformi. In sedaj lažijo cerkovniki in razni drugi farški agitatorji od hiše do hiše, od rodbine do rodbine in beračijo podpisov. Zlasti so se spravili na ženske, ki so najlože dostopne njihovim lažem in farbanjem, da bodo baš ženske najbolj usmiljenja in obžalovanja vredne stvarce pod božjim solncem, ako se izvede reforma državljanskega zakonika. No, a tudi otrok ne zaničujejo pri nabiranju protestnih podpisov, dasi pravijo, da naj dotične izjave podpišejo samo osebe, ki so že dovršile 14. leto. Tako so na primer morale na tukajšnjem zavodu mater Uršulink podpisati protestno izjavo celo dekllice 10 do 12 let. Ako so ti otroci vedeli, za kaj se gre, je pač več nego dvomljivo!

V koliko je ta silna agitacija proti nameravani delni reformi zakonskega prava pametna in poštena, se nam ne zdi potrebno o tem nadrobno razpravljati. Naglašali bi le, da bo reforma sprejeta in bo dobila postavno moč, ako bo zanje večina v parlamentu in naj proti nji klerikalci nabero makar milijone protestnih podpisov! Ako pa zakonski načrt v državnem zboru ne dobi zase potrebne večine, je itak pokopan in so odveč vsi protesti.

Klerikalci agitirajo proti gori navedenemu zakonskemu načrtu zlasti s tem, da pravijo, da je z reformo v nevarnosti krščanski zakon.

Postava o nerazdržljivosti zakona med katoliki, za čigar odpravo se je naš parlament izrekel že leta 1868, je v veljavi samo še v Španiji, ki so jo poprežje že docela uničili, in v naši ljubi Avstriji, ki se ji napoveduje ista usoda! Ali ne žive milijoni katolikov v Nemčiji, Franciji, Italiji in Švici, katerih zakoni so ločljivi, v poštenem krščanskem zakonu?

Cankar je v svojem elementu, kot bi z gadi in škorpijoni bičal laž in licemerstvo in hinavščino moralnih patrijotov, nedosegljivih v njihovi izprijetosti.

Oj, Dioniz, ti si poreden fant! Ali te nismo srečali že pri Nietzscheju, kjer si s takim diaboličnim smehom vihtel nož in spuščal otrovane pšice in strele v hinavske poslenjake, ki hlinijo svojo čednost in čistost, ki kolnejo svojega brata, a sami se valjajo v smradu in grehu! Oj, Dioniz!

Čista in vzvišena je njegova ljubezen v primeri z nizko poltnostjo šentflorjanskih velmož! V samotni koči, na prostrani jasi stanuje Dioniz s Hiacinto in v mesečni noči slonita ob oknu ter sanjata. Prelepe misli

Državni zbor.

Na Dunaju, 21. februar.

Po obširni, toda dostenjni debati je bil danes nespremenjen sprejet zakon o družbah z omejenim jamstvom, in sicer v drugem in tretjem branju. Stavljenih je bilo mnogo spremjevalnih in dodatnih predlogov, toda končno so bili vsi ti predlogi zopet umaknjeni, ko sta poročevalec in justični minister izjavila, da bi vsaka sprememba preprečila sankcijo zakona. S tem zakonom je sprejeta zelo važna gospodarska predloga.

Jutri odobri zbornica trgovinske pogodbe z Belgijo, Italijo in Rusijo, kakor tudi trgovinsko-politični poverilni zakon, nakar bo v sobotni seji ministrski predsednik predložil volilno reformo s kratkim vodom.

Koncem današnje seje je povedal posl. grof Sternberg, da je zaradi neke svoje knjižice obtožen razčlanjenju veličanstva, dasi ni v spisu ničesar, kar bi pomenilo razčlanjenje veličanstva. Gre se temveč za intrige ničvredne vlade. Vsled tega prosi načelnika imunitetnega odseka, da razsodi o njegovih brošurah.

Iz proračunskega odseka.

Dunaj, 21. februarja. Proračunski odsek je razpravljal danes o vladni predlogi glede zvišanja pokojnine državnim uradnikom in slugam. Poročevalec, posl. Lupul, je predlagal spremembo § 9, naj se znižajo letni prispevki za pokojnino od 3-84 na 3-8 za uradnike in od 1-61 na 1-6 za sluge. Nadalje je stavil resolucijo, v kateri se vrla nujno poziva, naj predloži poslanski zbornici v kratkem zakonski načrt o znižjanju službenih dober od 40 na 35 let, o moderni službeni pragmatiki in o modernem disciplinarnem postopanju. — Posl. Hofmann-Wellenhof je stavil resolucijo glede posmrtnega kvartala, naj bi se petletnice računale v pokojnino in naj se uvede avanzma po službenih letih.

Novelističnega dejanja ni dosti, a toliko več duševnega življenja, misli, idej. Vendar so izražene tupačat premegljeno, in tedaj otopi ost pisateljevega peresa. Tudi ljubi preveč grotesko svojih junakov; zato se bo zgodilo, da bo mnog čitatelj z veliko naslado užival ta spis, a našel bo samo semešno stran, bridke resnice pa bo prezrl.

* * *

Josip Kostanjevec je spisal za „Knezovo knjižnico“ novelo „Brez zadnjega poglavja“. V čisto drugem tiru se giblje Konstanjevecova fantazija; on poseže spretno v vsakdanjo realnost ter nam pokaže življenjsko tragiko v vseh njenih pojavih. Pri izbiranju naslova ni bil pisatelj srečne roke, kar je sicer zelo posranska stvar, vendar pokaže takoj na njegovo hibo, da premalo pondari v svoji povesti ono, kar je najbolj značilno za dejanje. Pisatelj mora z umetniško roko spraviti v harmonijo vse akorde.

Povest je vzeta iz srednjih slojev, iz stanu nižjih uradnikov. Za-

Ogrska brez parlementa.

Budapest, 21. februarja. Vkljub prepovedi se bo v nedeljo vršilo po deželi 300 shodov, ki jih privedijo poslanci v svojih volilnih okrajih. Bati se je krvavih popadov.

Višja vojaška oblast je prepovedala vsem vojaškim gedbam javno izigrati.

Minister notranjih zadev Krištoffy je odredil, da se vladnim komisarjem, ki prevzamejo vodstvo dežetih avtonomnih mest, pridelijo ravninski uradniki iz ministrstva, da revidirajo blagajne in dosedjanje uprave.

Zagreb, 21. februarja. Bivši minister dr. Tomašić piše, da je vedno obsojal kategorično zahtevo po madjarskem poveljevanju v armadi. Ako pa bi se ugodilo tej zahtevi, moralo bi se zahtevati tudi hrvatsko poveljevanje. Pretirani šovinismus koalicije se sedaj maščuje. Nova era se mora speljati le s sporazumljencem s krono. Kralj bo našel pota in može, da omogoči zopet normalne parlamentarne razmere Hrvati in Srbi na Hrvatskem bodo vztrajali (?) pri državni skupnosti z Ogrsko ter stremili po parlamentarni vladni.

Papežev tajni konzistorij.

Rim, 21. februarja. Danes je bil tajni konzistorij, v katerem je bil med drugimi tudi imenovan gorški nadškof dr. Sedej. Potem je imel papež nagovor, v katerem je zopet slovesno obsodil in prekles francoski zakon o ločitvi cerkve od države, češ, da zakon žali (?) Boga, božjo upravo cerkve, sveto stolico in episkopat. Požival je francoske katolike, naj vztrajajo v boju z upanjem na boljše čase.

Bolgarska spomenica o Macedoniji

Sofija, 21. februarja. Bolgarska vlada izroči javnosti in velesilam spomenico o Macedoniji v začetku meseca marca. Spomenica se že davno sestavlja v ministrstvu zunanjih zadev ter bo razdeljena v administrativni, finančni in dr. del. V spomenici bodo izpostavljena poročila konzulov iz Macedonije in Je-

LISTEK.

Knjige „Slav. Matice“.

III.

Knezova knjižnica. — XII. zvezek.

(Konec.)

V mesečini^u, drugi spis Cankarjev, je znamenit po ideji, po rezki ostri satiri. Tehnika mu je originalna v svoji bizarni nonšalanci ter je široka, komodna, v tem okvirju se prešerno in razposajeno spreha njezina fantazija.

V tej povesti je izlil Cankar prepolno mero kipeče duhovitosti, prepletene z bizarno šegavostjo, razkošno ironijo, iz katere zveni dionizijski smeh. Krasno je to delo v svoji satiričnosti.

V mesečini^u je zgodba iz doline šentflorjanske. In v tem lepem kraju se gode lepe stvari. Štirje ali sedem patentiranih moralistov živi tam v božjem strahu, imenitno se zabavajo z lepo mlinarico, h kateri hodijo na skrivaj v goste.

Ali v to dolino se je tudi izgubil umetnik Dioniz s svojo ljubico, lepo Hiacinto. In v globini svojih čistih srce so se razburili pošteni rodoljubi nad toliko pokvarjenostjo. „Apage“, je kičal župnik. „Greh je šel mimo“, je pomislil župnik. „Pojdi mimo! Pojd mimo!“

Cankar je v svojem elementu, kot bi z gadi in škorpijoni bičal laž in licemerstvo in hinavščino moralnih patrijotov, nedosegljivih v njihovi izprijetosti.

Oj, Dioniz, ti si poreden fant! Ali te nismo srečali že pri Nietzscheju, kjer si s takim diaboličnim smehom vihtel nož in spuščal otrovane pšice in strele v hinavske poslenjake, ki hlinijo svojo čednost in čistost, ki kolnejo svojega brata, a sami se valjajo v smradu in grehu! Oj, Dioniz!

Čista in vzvišena je njegova ljubezen v primeri z nizko poltnostjo šentflorjanskih velmož! V samotni koči, na prostrani jasi stanuje Dioniz s Hiacinto in v mesečni noči slonita ob oknu ter sanjata. Prelepe misli

čenja se s plastičnim prizorom na stanovanju gospoda Volca, bogatega trgovca, kateremu v pozni nočni uravest ne da pokoja, ter se mu vzbuja spomin na žrtev, katero je pahnih v smrt. To pa je samo uvod, zakaj glavno dejanje se zasnove v drugem poglavju, ki se vrši mnogo let pred tem.

Agent Zabukovec, ki je v Volčevi službi, ljubi mlado Ano, prejšnjo izvoljenko svojega gospodarja. Počasi se ž njø in začne srečno živeti. Ob priliklji pripoveduje Ani povest o svojem prijatelju Kavčiču, ki je zapustil učiteljski stan ter postane poštni uradnik. Pozneje vzame Kavčiča za ženo kmečko priprsto dekle iz čiste ljubezni, a kmalu spozna, da se je pri tem zelo zmotil. Naenkrat nameče opazi, da mu je žena pijanka, in zavoljstva in sreče ni več. Žena začne zapravljati, si izposoja denar na menice ter spravi s tem moža v veliko zadrgo. Prijatelj Zabukovec mu priškoči na pomoč, mu da denar iz blagajne svojega šefa Volca. To pa se hitreje izve, predno je imel Zabuko-

drenskega vilajeta in vsa nasilstva, ki se se doprinesla nad bolgarskim prebivalstvom v letih 1904. in 1905.

Bulgaria in Turčija.

Carigrad, 21. februarja. Turška vlada je uverjena, da je vojna z Bolgarijo neizogibna. To dokazujejo obsežne turške vojaške priprave. Turčija nima več upanja, da bi brez vojne zatrla vstaško gibanje.

Sofija, 21. februarja. Zadnje dni je videti, da so se napetosti med Bolgarijo in Turčijo nekoliko zboljšale, kar dokazuje obisk Munir paše v Sofiji. Ta obisk je napravil v bolgarskih merodajnih krogih ugoden vtis.

To zblizevanje Turčije razлага oficijozna "Večerna Pošta" s tem, da je Turčija v hudi skripcih v Džemenu in v konfliktu s Perzijo. Zato bi si rada z ozirom na Macedonijo zagotovila prijateljstvo Bolgarije.

Gosudarstvenaja duma.

Petrograd, 21. februarja. Ministrski svet je konstatiral, da je smeti popolnoma zanesljivo računati na pravočasno izvršitev volitev v državno dumo in da se nova duma skliče v drugi polovici meseca aprila.

Napetost med Rusijo in Kitajsko?

Berlin, 21. februarja. Nekemu berolinskemu časopisu poročajo iz Petrograda, da se v onotnih diplomatičnih krogih resno boje vojne med Rusijo in Kitajsko. Kitajsko vlogo ščiva in podpihiuje Japonska, tudi Anglija je tajno sporazumljena s Kitajsko. Bati se je, da bo Kitajska izrabila neugoden izid maroške konference (?) ter izvedla svoje nakane.

Petrograd, 21. februarja. "Novostim" se poroča iz Irkutska: General Rennenkampf je dal gubernatorju v Čitu zaradi velike zlorabe uradne oblasti aretovati in odvesti v vojaško taborišče.

Maroška konferenca.

Madrid, 21. februarja. Konferenci v Algecirasu sta predložila nemški in francoski delegat vsak svoj načrt o ustanovitvi državne banke za Maroko. Načrta sta si zelo nasprotojuča, da bo sporazumljeno pač težko. Nemški načrt zahteva, naj se banki prepuste carinski dohodki in drugi novi dohodki, ki jih bo dočila konferenca. Zato pa mora banka plačevati novo organizovano policijo.

London, 21. februarja. Angleško časopisje je edino v prorokovanju, da se maroška konferenca kmalu razbije. Anglija podpira francoske predloge, ki so itak že skrajno reducirane in mora vsa Evropa podpirati francoski predlog, da se prepusti maroška policija Franciji.

Madrid, 21. februarja. Neki odlični španski državnik je povedal, da se pretresa vprašanje, naj bi se maroška sporna zadeva izročila mirovemu razsodišču v Haagu.

vec priliko denar vrnilti. Šef je gorek svojemu agentu, ker je Ana, poslednjega soproga, odbila Volčeve nešramne ponudbe, naznani stvar sodišču, pridejo orožniki, a medtem se Zabukovec ustrelji. — Povest konča Volec, ki ga preganja spomin na to žrtev. Hoče storiti konec svojemu življenju, a v bojazljivosti vedno odlaša. — "Tako se je moral zgoditi, da manjka tej povesti zadnjega poglavja," zavrije Kostanjevec.

Razvidno je takoj iz vsebine, da je dejanje te povesti dosti zanimivo, da je spremeno razvrščeno; tehnika je izborna. Tudi osebe so dobro karakterizovane; najbolj simpatično je orisan Kavčič, ki je mož iskreñega srca, in kateremu je postala usodna prevelika ljubezen do žene.

Značaj Minkin pa ni pogojen; preveč je rafiniran, a pri tem je lahkonuma stran ženske narave fino označena.

Dejanje se skoro prenaglo razvija, tragika zahruje kar nenadoma.

Kostanjeveci junaki so včasi zelo rahločutni; neznatna stvar zadostuje,

Vstaja v Sokoti.

London, 21. februarja. V angleški koloniji Sokota je izbruhnila vrska vstaja. V garniziji Sokota so vstaši pobili celo kompanijo vojakov s petimi častniki. Iz Lagosa sta odrinili na sever Nigriasa dve stotnji 300 vojakov, da zatrdi vstajo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. februarja.

— **Volitev v trgovske in obrtniške zbornico.** Rezultat še ni razglašen. Udeležba je bila velikanska. Čujemo, da je volilo kakih 80% vseh volilcev. Narodno-napredna stranka je zmagala v 1. in 2. trgovski kategoriji ter v 2. obrtniški kategoriji, in so izvoljeni gg.: Fran Kollmann, F. Urbanc, Viktor Rohrmann, Ivan Schrey, Filip Supančič in Ivan Rakovec. V 3. trgovski kategoriji so zmagali klerikalci z dvema kandidatoma. Izid v 3. obrtni kategoriji še ni znan. V 1. in 4. obrtni kategoriji so bili voljeni nemški kandidatje, ki niso imeli protikandidatov.

— **Iz medvodske občine.** Volitev se je pričela v torek. Naši so zmagali prvi dan v dveh in nasprotniki tudi v dveh podobčinah. Pri volitvi za podobčino Soro so naznali vse volilce iz tujih občin in s pomočjo teh zmagali. Naš kandidat je dobil 34 glasov, vse iz Sore, Drage in Dola. Kaplan je volil zase, za cerkev, župnišče, kaplanijo, šolo in z enim podoblastilom neke ženske. Nasprotniki so zgnali skupaj 44 glasov. Zavrgli so dvoje naših pooblastil. Neki nasprotnik je dvakrat volil. Pri nekem volilcu niso zapisali hišne številke, zato ga ni bilo volit, doznašo se je pa sedaj, da je imel dotični glas na volilec. V sredo so zmagali nasprotniki v treh podobčinah. Danes ne vemo, kako izpade. Jutri v petek bodo volili tretji razred, katerega se udeleži naša stranka, v soboto zjutraj pa II. razred, katere se tudi udeležimo. V I. razredu je pa brezuspešno hoditi volit, zato bodo prepustili, da bodo Pomarančar sam s svojimi častnimi občani volil. V tem razredu bodo tudi Smove voljen. Juriake častne občane Dolinarja, Hierscheta, Porento, Žužka, Dr. Kreka in kanonika Kalana (same duhovnike) bodo sprejeli slovesno na kolodvoru. Posebno pridejo tisti volilci gledat te zaslужne može, ki jih ne pozna. Dr. Schweitzerja, bodo tudi s primerno slavo sprejeli. Narodna firma Ivan Perdan iz Ljubljane je volila v podobčini Medvode klerikalno listo. Na tak način ni vrag, da bodo farji s svojim terorizmom zmagali. V soboto bodo volila ta tvrdka zopet v II. razredu. Ko bodo izid vseh razredov znan, priobčili bodo natančno vse podatke. Za danes še dostavljamo, da so klerikalci v podobčini Medvode dobili 22 glasov, naši 17, podobčina Studenčič: klerikalci 39, naši 29. Če se gre za "sveto vero", ni čudno, da je tak izid. Godile so se splošne nerdenosti pri volitvah, o čemer se bodo zmenili na pristojnem mestu.

da nastane največji duševni prevrat, da začne življenje svojo tragično borbo.

Rad se posluži pisatelj psihologičnih skokov, ki so sicer pogosto umetniški utemeljeni, a vendar manjka pravega soglasja. Novela "Brez zadnjega poglavja" je ena najboljših krajših spisov pisateljevih; vidi se mu veden napredok in velika rutina. Tudi vedno globlji mu je pogled v človeško dušo, psihologija mu postaja intimna.

Jako čuvstveni glasovi zvane iz te povesti, pisatelj je posegel v svoje srce, ki iskreno in toplo čuti s trpini. Visoke akorde čujemo vmes in vidi se takoj, da tu govori umetnik.

Kostanjevec piše lep, slovenski slog, ki se mu vidi pri prostost, a hkrat elegantnost. Ne išče kakih izbranih fraz, ne skuša biti s silo originalen, kakor se to opaža pri marsikom, ki si prisvaja nenavadni slog, ki pa ni v duhu našega jezika.

Opozoril sem, da idejna stran Kostanjevečevih spisov postaja globlja, da se odpira prostranstvo. In to je vredno poudariti najbolj.

— **Jezikovno ščuvanje.** Več Slovencev je prišlo 19. t. m. v Sinčoves na Koroskem na kolodvor in zahtevalo v slovenskem jeziku vozni listek. Službujoči uradnik ni razumel v popolnoma slovenskem kraju strank, zato je moral poslati po tolmača, da se je mogel dogovoriti z njimi. "Freis Stimmen" imenujejo postopanje slovenskih strank jezikovno ščuvanje! Mi pa pravimo, da je postopanje železniške uprave jezikovno ščuvanje, ker pošila v slovenske kraje nemške uradnike, ki niso zmožni slovenščine.

— **Nemška zagrizenost pošte v Vojsku na Štajerskem.** Iz Celja je bila poslana v Novo cerkev pri Vojsku razglednica s slovenskim naslovom. Adresat je dobil razglednico šele čez dva dni, a z nalogom, da mora doplacati 15 vinarjev, dasi je bila razglednica zadostno frankirana. Tudi za razglednice z narodnim kolkom se zahteva 15 vinarjev kazni. Nič boljša od te pošte pa ni ona v Ptaju. Ko so za 10. t. m. vršči se "Šentlorenški večer" pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju bila pravočasno razposlana vabila, jih mnogi adresati sploh niso dobili. Neki uradnik je bil celo toliko nesramen, da je zapisal na neko vabilo neko opombo. Ta zagrizenost presega že vse meje!

— **Kaj se klerikalnim listom vse pripeti.** Kakor je ljubljanski "Slovenec" glasilo škofa Jegliča, tako je tržaški "Novi List" glasilo škofa Nagla. Oba ubijata svojim "bravcem" neomejeno vero v neomejeno moč in oblast duhovnikov, ki so nekaj višja bitja od navadnih ljudi in ki so, kakor smo pred kratkim slišali, najplemenitejši element v človeški družbi. Pri "Novem Listu" so pa precej omejeni sotrudniki, ki ne vedo, kaj naj jim služi v doseg do njihovih ciljev in kaj ne. Tako poroča "Novi List" pod naslovom "Župnik na zatožni klopi radi umora" o zelo plemenitem elementu človeške družbe, župniku Tomáševiću, ki pripomogel kolikor toliko k umoru svoje tete, par deset vrst naprej pa piše o duhovniku, ki je hotel zastrupiti moža svoje ljubice, da bi mogel z njim neovirano občevati spolsko. Pričakujemo, da bo

"Slovenec" mahnil po tej framsonski pisavi tržaškega svojega tovariša, ki je ušel iz klerikalnih ojnic in se postavil na grdo liberalno stališče, da je duhovnik tako pod kožo krvav kot vsak človek in da ni zato prav nič bolj plemenit nego vsak tak zemljjan, ki se na stroške drugih valja brez dela po pernicah in pase lenobo, da bi se mu kmalu uši zaredile.

— **Imenovanje.** Pravni praktikant pri tržaškem nadsodišču dr. Ciril Nemanić je imenovan za avsuktanta.

— **Imenovanje in spremembe v finančni službi na Koroškem.** Kontrolor tehnične finančne kontrole Gustav Doskočil je imenovan ad personam višjim finanč. kontrolorjem, carinski kontrolor Alojzij Kalin je premeščen iz Pontabelja v Beljak kot carinski upravitelj. Davčni kontrolor Anton Žvan je premeščen iz Borovelj v Zgornjo Belo.

Gostovanje gospoda Miša Dimitrijevića na slovenskem odrnu.

V soboto, dne 24. t. m. nastopi prvič na slovenskem odrnu eden najodličnejših jugoslovenskih igralcev-umetnikov, gospod Miša Dimitrijević, član kr. zem. kazališta v Zagrebu. Že več let je gojila intanca slov. gledališča to željo, da bi pridobil gospoda Dimitrijevića za gostovanje, ker uživa gosp. D. ugled velikega mojstra v predstavljanju karakterjev, težkih, psihološko komplikiranih tipov. Galerija značajev, ki jih je igral g. D. od časov intanca g. St. pl. Miletiča do danes, je ogromna, kajti izpremljivost g. Dimitrijevića je vprav velikanska. Šablon in monotonija sta ga. Dimitrijeviću neznamna, on je v vsaki vlogi drug človek, čisto posebne individualnosti. Zato pa ga g. pl. Miletič v svojih "spominih" omenja opetovano z največjim priznanjem ter ga imenuje steber hrvatske drame. Gospod Dimitrijević pa je tudi dramatski pisatelj, ki je podaril hrvatsko-srbski dramatski literaturi že mnogo izvrstnih dram, ki so stalno na repertoirju. Kot jugoslovenski umetnik je bil odlikovan z visokim srbskim in črnoščenskim redom. Za svoje gostovanje si je izbral prekrasno Turgenjevo dramsko v 2 dejanih "Tuji kruh", v kateri igra vlogo ruskega propalega starega plemiča Kuzofkina, ki živi "na kotu" in ki ga ima za norca vsak lakaj. Z gospodom Dimitrijevićem skupno pa nastopi gospoda Mila Dimitrijevića, ki je gostovala z velikim uspehom v minphem mesecu v "Vstajenju", in sicer v dražestni fransko veseljivo enem dejaniu "Babje leto", spisala Mejhac in Halévin. G. Dimitrijević igra tu starega gospoda Brieque villeja, ki je tajno zaljubljen v ljubezni Adrieno, katero predstavlja njegova gospa soproga. Igrica je pravljena kabinetno delo izvrstnih vlog in fine psihologije. Tako bomo imeli v soboto dva gosta hrkrat na slovenski pozornici, dva velesimpatična jugoslovenska umetnika. — Danes se ponavlja ljubki igrokaz "Mali lord".

— **"Sokolska" maskarada.** Vabilo za to maskarado, ki se bodo letos vršila pod devizo "Bela reduta", so se razposlala te dni. Naprošeni smo prijaviti, ker je mogoče, da se je kdo prezrl, ki bi tudi si rad ogledal to veselico, da se oglaši pri odboru ali pa pri g. Jagodicu (tvrdka Regorschek v Špitalskih ulicah), da se mu nemudoma pošije vabilo, ker brez vabilo se ne dobe vstopnice. Vstopnice prodaja znana narodna tvrdka Lozar na Mestnem trgu, na dan 27. svečana popoldne od 2. do 5. ure v restavraciji "Narodnega doma" in zvečer pri blagajni po nastopnih cenah: Za člane društva "Sokol" po 1 K, za rodbine članov po 2 K, za vsakega drugega po 3 K. Priti je v belih maskah, sicer se plača globe 1 K. Globi proste so samo gardedame, vojaki in uradniki v službeni obleki. Želeti je, da se varuje kolikor moč beli značaj večera. Kdor ne pride v beli maski ali belem kostumu, naj manifestira svojo vdanost beli barvi, kraljici večera na ta način, da si nadene belo cvetko, belo pentijo, belo kokardo. Taki znaki se bodo dobivali tudi pri blagajni. Maskeradni odsek daje drage volje podatke in navodila vsem, ki so v kaki maskiranja se tičoči stvari na nejasnem.

— **Otroški ples.** Snoči se je vršil v malih dvorcih "Narodnega doma" otroški ples, ki je bil v vsakem oziru pol elegantnosti. Ljubki otroci, običeni v najkrasnejši obleki, so plesali razne plesa tako mično, da smo se čudili njihovemu izvezbanju in naranemu kretanju. Plesali so pa:

Marko ni vedel, kaj bi rekel. Zdalo se mu je, da je zopet premagan in nekako žal mu je bilo, da je prej poskusil z ironijo končati pogovor, ki se je potem vendarle nadaljeval.

"Sedaj pač ne morem drugače, kakor da govorim odkrito, "je dejal Marko. "Vaše besede so me zadele v živo, ker sem se poprej pačil. Naj Vam torej povem, da v svojem življenju še nikdar nisem imel resnega ljubezenskega razmerja. Moje srce je vedno polno melanholije in veselje je moji naravi neznano. Tako sem pač ustvarjen in nesreča, ki se mi je po lastni krvidi prijetila pred mnogimi leti, in ki jo bom čutil vse žive dni, me je v tem še utrdila. Vi mislite, da me ljubite; morda me imate zdaj tudi res nekoliko radi. Ali kako dolgo zna to trajati? Čez nekaj dni ali tednov bi se gotovo naveličali tako žalostnega patrona, kakor sem jaz, in gotovo bi se Vaše srce odvrnilo od mene. In jaz bi Vam tega niti očitati ne smel in ko bi me tudi zapustili, bi moral tudi to molče trpeti. Za tako kratko ljubezensko epizodo pa jaz nisem

tuljčka: Danica Pirčeva in Nina Črnivčeva; albanski ples: Saša Knez, Sergij Bleweis, Dragica Hudnikova in Mercedes Geigerjeva; španski ples: Božena Hudnikova; tarantelo: Valleska Pirčeva in Igor Tavčar; avtomat: Zora Hudovernikova, Janko Levičnik, Karel Levičnik, Srečko Ferjančič, Joško Vončina, Leon Kavčnik in Danilo Boris Majaron; menuet: Zdenka Hudnikova, Erika Geigerjeva, Mira Knezova, Milena Pirčeva, Leon Pavlin, Ante Tavčar, Vladimir Kavčnik in Aco Levstek; četvorko je plesalo 14 parov. Po tem otroški plesu so se mali okrepčali v obeh buffetih, in ki sta bila jako elegantno okusna. Pa tudi za odrasle je bil pripravljen bogat buffet. Ples, ki se je nato razvil in ki so ga plesali odrasti, se je odlikoval po svoji finosti in preciznosti ljubkih in dražestnih plesalk ter vnetih plesalcev. S tem plesom so se zaključile letosne otroške plesne vaje. Kakor vaje, tako je tudi lepo uspeli otroški ples v veliko vnuco in spretnostjo aranžirala gospa Roza pl. dr. Bleiweisova in se je splošno obžalovalo, da je bila gospa po hudi bolezni zadržana udeležiti se plesa.

— **III. prava velika mednarodna maškarada** vršča se dne 25. svečana v hotelu "Union", bo imela pravi stoljetni pojav franskih časov v Ljubljani. Ljubljana je bila pred 100 leti najsrcenejše in najimenitnejše mesto cele Ilirije. Takrat je bila Ljubljana ponosna, ker je tu stala univerza; Francoze so že takrat videli, da je potrebna univerza in če sto let smemo imeti to univerzo le še na maškaradi. Ljubljanci so imeli radi zabave, na katerih je bilo zastopano vse od najnižjega sloja do najvišjih dostenjanstvenikov. Tako bo na tej maškaradi. Zastopani bodo poslanci vseh narodov, govorilo se bo v vseh jezikih. Tu bodo rešeno popolnoma narodno vprašanje. Oglasilo se je že mnogo obiskovalcev, tudi z želetev. Ker je zlasti Gorenjev veliko, namerava se prirediti posebni vlek od Kranjske gore do Ljubljane. Vlak bo še pred 4. uro popoldne prišel v Ljublj

48-60 parov in prav v pozni jutrišnji ur so se udeleženci razšli, srčno zahvalili si, na svidenje v prihodnjem plesni sezonai.

— **Ljubljansko učiteljsko društvo** je imelo včeraj redni občni zbor, pri katerem so bili izvoljeni v odbor: nadučiteljak Jakob Dimnik, predsednik; nadučiteljica Minka Marentova, podpredsednica; učitelj Karel Wider, tajnik; učiteljica Olga Kobau, blagajničarka; učitelj Vendelin Sadar, knjižničar, učitelj Karel Javoršek, pevovodja in učitelj Jakob Furlan, odbornik.

— „**Pasja steklina**“ V zalogi mestnega magistrata ljubljanskega je izšla ravnokar knjižica „Pasja steklina“, spisala živinodravnik P. Miklavčič in praktični zdravnik dr. I. Demšar. V knjižici se razpravlja o bistvu stekline, o varstvenih sredstvih proti steklini, o uspehih boja proti steklini in končno o steklini pri ljudih. Lastnikom in ljubiteljem psov bo knjižica gotovo dobro došla. Dobiva se po 40 vin. pri mestni blagajni.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Zgornji Šiški** priredi v nedeljo dne 25. t. m. ob šestih zvečer veselico v gostilni pri Pavšču z raznovrstnim sporedom. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina 40 vin. Delujoci in podporni člani so vstopnine prosti.

— **Zgorel** je v Dobrovi pri Ljubljani preužitkar Jakob Gutnik v svoji koči. Po neprevidnosti si je najbrž sam začgal slavnato ležišče.

— **Obesil se je** v Korenu pri Vrhniku posestnik Ivan Velkavrh v nekem gozdu. Velkavrh je bil nekaj časa že na duhu bolan.

— **Našel je, kar je iskal.** Vaclav Porenta iz Smartna pri Litiji znan kot hud preteča je v ponedeljek zvečer pil z več fanti v gostilni Marije Grošelj v Smartnem. Ker so se začeli prepriprati, spravil jih je gostilničar in mož na cesto, kjer se je kmalu razvil hud pretep. Porenta se je sicer oboržil z velikim kuhinjskim nožem in gnojnim vilami, vendar so ga tovarisi tako pretepli in zrezali, da najbrž ne bo okreval.

— **V jame za gramož je padel** trgovec g. Ivan Razboršku v Smartnem pri Litiji 300 K vreden konj in se tako poškodoval, da ga je moral lastnik oddati konjaču.

— **Otvoritev Idrijske železnice** je naslov letosnji maskaradi v „Narodni čitalnici“ v Idriji. Po pripravah soditi je, da bo ta maskerada nadkriljevala vse dosedanje prirede. K otvoriti so javili svoj prihod minister, več državnih poslancev, ki se posebno zanimajo za železnice, in razna druga visoka gospoda. Narodi vseh delov sveta posijo svoje zastopnike, tako da je bila Idrija že v skrbih, kako spraviti toliko ljudstva pod streho. Odbor „Narodne čitalnice“ se je odločil, da postavi hitro nov, vsem modernim zahtevam ustrezajoč hotel „Pri kolodvoru“, kjer bude dovolj prostora za vse tuje in vsi bodo dobro postreženi. Otvoritev se vrši neprekleno na pustni pondeljek, dne 26. februarja ob 8. uri zvečer.

— **„Zbujeni lev“ v Kostanjevici.** Kostanjevski diletan je priredil dne 24. t. m. (na pustno soboto) v prostorih gosp. L. Bučarja zábavní večer. I. „Zbujeni lev“, komična opera, uglašil J. Brandel. II. Ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži prvih treh vrst po 150 K, ostali sedeži po 1 K, stojišča 30 v. Vstopnice se bodo prodajale v trgovini g. Uršiča in na večer pri blagajni. Ker se nudi ta večer sl. občinstvu izreden umetniški užitek in zabava, se nadejamo obilne udeležbe; da pa ne bi primanjkovalo prostorov, opazujamo posebno sl. občinstvo iz

bi Vas ne minila celo prirojena melanolohija.“

Stisnila se je tesneje k njemu, tako da je čutil topoto njenega srežega mladega telesa in se zacet razburjati. „Naposed — morda sem res neumen, če se branim,“ je mislil in dostavil: „To je dekle, je lepo in preprosto, a vendar ne bedasto, kakov sem sodil.“

Obrnil se je k svoji spremjevalki in skoro šepeta rekel:

„Lavra — jaz Vam verujem. Svaril sem Vas, resno in odločno, ako ste pa v zlici temu še vedno istega mnenja, potem — poskusiva svojo srečo ... Toda jaz Vam imam še mnogo važnih stvari povedati Burja brije in neprjetno je, hoditi tako brez cilja. Dovolite, da pokličem postreška — poslati moram svoj rokopis v uredništvo — in potem — če hočete — greva lahko skupaj večerjat in ako se domeniva, potem, no, potem naj se zgodi Vaša volja.“

Lavra je sreče tiso ihatelja in sledila Marku, kakov bi se mu bila izročila na milost in nemilost, kakov da je postala njegova sužnja.

okolice, da se opereta uprizori dvakrat in mogoče tudi trikrat. Ako bi kdo pomotoma ne dobil vabila, kar se pri tem obseženem delu lahko zgodi, prosimo, da to blago hotot oprosti.

— **Iz Dola pri Hrastniku** se nam piše: V št. 40. „Slov. Naroda“ je bil priobčen dopis iz Dola, s katerim se je storila velika in nezaslužena krivica g. županu Franu Peklarju. Vsekdar se je „Slov. Narod“ odlikoval s svojo resnicoljubnostjo, zato upamo, da bo priobčil tudi konstatiranje, da je bil po zaupanja nevrednem dopisniku mistificiran.

— **Lepega tička** — škof Napotnik je brzojavil „einen lebenswerten Priester“ — je dobila fara Hrastnik v osebi kaplana Berka, ki je bil nenašoma tja prestavljen iz Rajhenburga. Škof ga je porinil preblizu in na nepravo faro, kajti Rajhenburžani že sprašujejo, če je v Hrastniku kaj pripravni kozolcev. Berk bi najbolje storil, če bi jo čimprej odkuril iz Hrastnika.

— **Slovenci** — **zoprno ime.**

Spodnejstajerskim nemškutarjem silno smrdi ime „Slovenci“ in neštetokrat so se že obregnili ob njega. „Windische“ nas zovejo pri vsaki priliki in se sklicejo, da mi Nemcev ne kličemo z „Deutsche“, ampak z „Nemci“. Pri tem pa slovenski odpadniki, pomešani s privandranimi pruskimi hajlovcem, zamolče glavno stvar. Kadar nas mislijo sramotiti, nas vselej in dosledno nazivajo z „Windische“, kadar pa govore v drugem smislu o našem narodu, takrat smo vselej „die Slovenen“, dočim pri nas beseda „Nemec“ ne znači prav nobene sramotilne označitve in naj naš Nemci se take krivice delajo. Zadnja „Vahartica“ je besedama „Slovenisch-Windisch“ posvetila precej dolgo skrupcarijo, v kateri trdi, da doslej ne bo noben Nemec in nemškutar imenoval Slovencev drugače nego z „Windische“, ker le to ime je pravo, ime „Slovenci“ pa na novo skovano. Komaj pa je klobasač znamšil uvodni članek, že mrgoli skoraj v vseh noticah, kjer se bavi s Slovenci, samih „Slovenisch“, „die Slovenec“ it. d. Gospodje bi se radi znebili našega milodonečega imena, a se ga vkljub vsemu prizadevanju in njejovem zoprostnosti zanje ne morejo. Če je „Windische“ tako pravo in nesramotilno ime, zakaj pa je hajlovec Andriksen zadnjih pred ljubljanskim sodiščem tako previdno govoril, da mu ni ušel kak „Windische“?

— **Cvetovi nemškutarje.** Na Spodnjem Stajerskem je nemškutarstvo v najlepšem cvetju posebno pri obrtnikih. Kakšno omiko posedujejo ti obrtniki, budi v dokaz sledče spričevalo, katero je napisal neki krojaški mojster svojemu pomočniku v knjižico: bestec-dicke, das vorderezaiger, als ksel beim mir 2, jare trei und feissig in Verwandlung gvest hot auh bei meine Frau das kſefd gut und bromt verichtet als Damenschejderinn. Unkund deesen meine unter Schrift N. N. — Neki pomočnik je hotel od župana potno dovoljenje in ker je bil ta Nemec, mu je pisal: „Hochkehrt her Burke-meister! Bute Mein Arbeit Buch zu Verseen Josef Scheschg.“ Tako daleč pride, ktor se ravna po vzvišenih naukah štajerskih nemškutarjev!

— **Tatvina.** Neznani tatovi so v Cogetincih na Stajerskem kmetu Požegarju ukradli lepega dveletnega junca ter isto noč hoteli ugrabit telico pri kovaču Ignaciju Čehu v Cerkvenjaku, kar se jim pa ni posrečilo.

— **Mariborsko porotno sodišče** je obošdilo Ivana Černka, ki si je na posestvo Simona Kaisers-

Vstopila sta v skromno restavracijo in ko sta sedela za mizo, sta si smehljajo pogledala v oči in potem molče večerjala. Po večerji si je Marko užgal smodko in se nekoliko zamislil. Lavra je vdano, četudi nemirno čakala, da izpregovori.

„Poskusiva torek, če je nama usojena skupna prihodnjost,“ je končno začel Marko. „O najini preteklosti ni treba da govoriva. Čutim, Lavra, da Vas imam rad in da Vas bom ljubil. Jaz se za svojo preteklost pokoravam petnajst let — ali hočete Vi vsaj en mesec poskusiti nekako pokoro. O, ne bojte se, ne zahtevam nič težkega. Le časa Vam hočem dati en mesec, da dobro premislite, če hočete svojo usodo navezati na mojo usodo. Ob sebi se razume, da ne boste v tem času občevali z ljudmi, s katerimi ste občevali dozdaj. Pretrgajte vsa znanja in vsa prijateljstva — en mesec živite zase, ne da bi prišli z menoj v dotiko. Seveda sem Vam na razpolaganje z vsem, kar potrebujete.“

(Dalej prih.)

bergerja izposodil pri ptujski mestni hranilnici 1000 K, v dveletno ječo. — Nadalje je bila obošjena dekla Apolonija Čuček iz Jurjevega dola zaradi detomora v triletnem ječu.

— **Na zastrupljenju hrvi** je umrl pri Sv. Paternjanu na Koroškem neki hlapec, ker ga je konj s kopitom udaril.

— **Ubil se je** pri Sv. Krvi na Koroškem neki 17letni fant, ki je peljal po neki strmi poti gnoj na njivo in mu je spodrsnilo, da je padel okoli 100 metrov globoko. Pri padcu si je nesrečno razbil glavo, da ga ni bilo mogoče več spoznati.

— **Po ženi se mu je zlubillo.** 80letni brivec Fr. Martinelli v Gorici je bil udovec od septembra meseca. Mož pa ni mogel biti brez žene, pa se je zdaj znova oženil. Vzel je svojo služkinjo.

— **Deset ran na glavo** je dobil v Dolu na Goriškem v pretepu neki fant. Težko ranjenega so prepeljali v goriško bolnico.

— **Prodana nevesta.** „Soča“ piše: V Nabrežini se je nastanila neka brhka kraška punica. Zalezavjo jo je začel kmalu neki sladki Kalabrež ter jo „premotil“. Seveda je potem silila, naj jo vzame. Kalabrež je rekel: da — in prišli so oklici. Oklicana sta bila trikrat. Tu pa si je Kalabrež vso reč premisil, in odšel je v Kalabrijo; seveda ni nitki vedela, kdaj. Ker pa si je že ležela moža, se je dala kmalu omrežiti po drugem Kalabrežu. Zmenila sta se, da se vzameta; vkljub temu, da je bila povila dete onemu, je bil voljan vzeti jo. Prišli so oklici. Trikrat sta bila oklicana, in stopiti sta imela že pred altar — kar se prikaže v Nabrežini starljubček ter pravi: Ferma! (Stoj!) Punica sedaj ni vedela, kaj in kako. Gorela je pravzaprav za novega ženina, ali prejšnji je rekel, da jo vzame on. Slednji sta se ženina zedinila za kupinino. Zadnji je zahteval od prejšnjega 24 K, katero mu je tudi res odštel, na kar mu je ta odstopil svojo nevesto. Za 20 K jo je prodal. Poročila sta se Kraščka in prvi ženin kar na podlagi prvotnih oklicev — tako da je bila ona sedaj oklicana z drugim, poročena na to pa s prvim.

— Povedati moramo še, da je pripejal sedanji poročenec s seboj sestro iz Kalabrije, katero je ponudil rojaku za ženo, in ta jo baje poroči. Ko sta se ona dva poročala, ju je vpravšl duhovnik, v katerem jeziku najju poroči. Kalabrež je rekel: kakor hočete. Duhovnik ju je poročil slovensko; ko je bilo treba reči: hočem, pa je rekel Kalabrež: skočim. No, če bo njegova kraška žena kaj huda, mu bo treba res večkrat skočiti!

— **Nesreča pri delu.** 33letni delavec Josip Ježič iz Vipave je delal v prosti luki v Trstu. Predvčerajšnjim ga je neki mimočoči voz podrl na tla s tako silo, da si je Ježič zlomil nogo.

— **Ženitovanje je obhajal in strejal** iz veselja vsled tega v Trstu 27letni kmet Josip Klej iz Roča v Istri. Orožje, piščala, je bilo pa staro in se je med streljajem razpolilo, da je Klej odtrgalo palec.

— **Fingiran roparski napad.** Snoči je prišel na tržaško policijo v Trstu 42letni železniški delavec Josip Mislej iz Vipave zelo natrkan in pravil sledče dogodbo: Pred par urami se je sešel z nekim možem, ki ga je povabil pit. Mislej je šel. Obrala sta precej gostiln, tako da je bil Mislej precej pijan. Ko sta šla na to po neki temni ulici, napadel je doslej dobrošrni tujec Misleja in mu v tepežu odvzel denarnico s 1000 K. Policija je šla takoj iskat neke delavske bukvike, ki jih je baje napadalec proč vrgel, a ni našla ničesar in je najbrž tudi ves roparski napad nastal v preražgreti domišljiji Mislejevi.

— **Posl. Pogačnik okraden.** V stanovanje poslanca Pogačnika na Dunaju so vломili trije postopači ter mu odnesli oblike in perila za 400 K. Tatove so že prijeli.

— **Glas iz občinstva.** Piše se nam: Če vse ceste se je že veliko kritikovalo, samo o škandaloznem stanju Martinove ceste se še ni pisalo in to gotovo zaradi velike potprežljivosti prizadetih. Letošnji sneg so na imenovani cesti pustili, kakor da bi ga ne bilo, ali velikansko blato, katero se sedaj tam nahaja in ki postaja vsak dan večje, pa ne bode samo izginilo. Na to tako prometno mestno cesto se že gotovo pol leta ni pokazal noben cestni delavec, pa gotovo zaradi tega, ker je ta cesta že sploh pregrada. A ne pojde tako naprej in če tudi večinoma le delavci to cesto pasirajo, storiti se bode moralo vseeno, kar je potrebno. V prvi vrsti se mora napraviti ob tej cesti neobhodno potrebitna pešpot, ker cesta je sploh ozka in pri velikem prometu za pasante naravnost nevarna, ker se nimajo nikamor izogibati. Da ta cesta na progi od železnic do tovarne za lep tudi ni razsvetljena, to se samo razume, kdr po noči tamkaj hodi, naj si sam sveti, da kam ne zatrede. Večkrat se lahko sreča pasante, ki si s treskami svetijo kakor po hribih in to se godi

na veliki cesti v glavnem mestu Ljubljani v dvajsetem stoletju. Kar se za to cesto vsako leto zgodi, je le to, da se na seženj visoko z najdelejšim in slabim gramozem nasuje in potem tako dolgo pusti, da zoper se ženj globoko blato postane. Če se sploh kdaj blato na tej cesti ostrga, pusti, da leži za večno na strani ceste, koder bi naj bila pešpot. Večkrat pa se napravijo kupi, če katere morajo potem pešči skakati kakor dresirani pudli v cirkusu ali pa blato gaziti. Pričakuje se torej z vso pravico, da se bode vendar že enkrat ta cesta v pravi stan postavila in storilo, kar je potrebno za človeško varnost. Na to delo se pa mora poslati več delavcev in ne samo enega ali dva, kar so to po navadi zgodi. Tudi nekoliko zasada bi tej prosti cesti prav dobro pristojalo.

— **Obrtno gibanje v Ljubljani.** Tekom meseca januarja letos pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt: Konrad Nučič, Šelenburgove ulice 6, trgovino z glasbili; Pavla Hohn, Rimsko cesta 9, žensko krojaštvo; Fran Souká, Pred štofijo 12, prodajo razglednic, pisalnih potrebičin v papirju; Anton Matjašič, Tržaška cesta 13, pekovski obrt; Ivan Černič, Martinova cesta 3, trgovino z vinom in žganjem; Jakob Jager, Šolski drevored, prodajo klobas; Josip Starha, Vodnikov trg 3, kleparski obrt v vodovodno inštalacijo; Simon Kmetec, Kolodvorske ulice 26, agenturo z muzikalnimi avtomati; Neža Jereb, Poljanska cesta 26, trgovino z mešanim blagom; Rudolf Florianz, Gradišče 5, mesarski obrt; Marija Trdina, Dunajska cesta 11, prodajo živil; Marija Garbeis, Krakovski nasip 16, žensko krojaštvo; Marija Badev, Šolski drevored, prodajo klobas; Karol Čamernik, Dunajska cesta 9, izposjevanje koles; Filip Drach & Josipina Iglič, Dvorni trg 3, trgovino z mešanim blagom; Alojzija Vivod, Stari trg 21, modistrovski obrt. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so obrt: Marija Žargi, Sv. Petra cesta 2, trgovino z mešanim blagom; Terezija Montresor, Sv. Petra cesta 29, trgovino z vinom; Rudolf Jesenko, Stari trg 13, trgovino z mešanim blagom; Ana Klemenčič, Šolski drevored, prodajo klobas.

— **Glas iz občinstva.** Slavnemu mestnemu magistratu se naznana, da se Gruberjeva cesta še ni potopila, a bat se je, da jo kmalu zadene ta bridka usoda, ker se je že izpremenila v pravcati „morost“. In je začela ležiti proti kanalu. — Tudi s Tržaške ceste nam prihajajo pritožbe, da so pešpoti in cesta v takem stanju, da si bodo morali tamožnji stanovci najeti čolne, da bodo prišli do stanovnišča.

— **Dozdeven ogenj.** Neki trgovec je opazil snoči v Souvanovem podstrešju močan dim in to naznal v gledališču službojemu stražniku, ki je obvestil rešilno in gasilno društvo. To pa ni stopilo v akcijo, ker ni bilo nikakega ognja in se je kadilo samo iz pice.

— **Konj se je splašil** včeraj dopoldne v Florjanskih ulicah posestniku Jožefu Viroziju, ker se je ustrelil električnega

Svila za bluze od 65 kr.
zadnje novosti! — Franko in že zocar-
njeni na dom. Bogata izbira vzorcev s
prvo pošto. — **Tovarna za svilo**
Henneberg, Zürich. 6 27-1

Zrebanje nepreklicno 9. marca.
Trafikantska loterija 2223 dobitkov. 679-2
Glavni dobitek 40 000 k on v ednosti.
Srečke à 1 krona. — Naprodaj povsed.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 17. februarja: Ivana Stražišar, posestnikova hči, 17 let, Krakovske ulice 1, jetika.

Dne 18. februarja: Marija Arnež, dekla, 62 let, Kolodvorske ulice 3. — Jera Tomše, zasebnica, 69 let, Zaloška cesta 11, vsled ostarlosti.

Dne 19. februarja: Marija Medič, zasebnica, 91 let, Dunajska cesta 46, vsled ostarlosti.

Dne 20. februarja: Marija Jonke, strojevodjava žena, 80 let, Trnbarjeve ulice 2. — Doroteja Velkavrh, posestnikova žena, 74 let, Rimska cesta 3, pljučnica. — Helena Porenta, delavka, 86 let, Radeckega cesta 11, vsled ostarlosti.

Dne 21. februarja: Fran Tome, delavčev sin, 16 mes., Strelške ulice 15.

V deželini bolnic:

Dne 16. februarja: Alojzij Golob, krojač, 56 let, spridenje jeter.

Dne 17. februarja: Veronika Kremžar, strojevodjava hči, 14 mes. — Franja Jamnik, kuharica, 31 let. — Josip Lapajne, plačilni marker, 32 let. — Alojzij Franker, delavec, 18 let, jetika.

Dne 18. februarja: Jakob Dodič, pleskar, 41 let, jetika.

Borzna poročila.

Izbudljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“. Uradni kurz dun. borze 21. februarja 1906.

Naložbeni papirji. Denar Blago

42% majska renta 100-10 100 30

42% srebrna renta 99 95 100 15

4% avstr. kronska renta 100-10 100 30

4% zlata 118 35 118 55

4% ogrska kronska renta 95 50 95 30

4% zlata 114 10 114 30

4% posojilo dež. Kranjske 99 50 101 65

4% posojilo mesta Spiljet 100 65 101 1

4% posojilo Zadar 100- . 100- .

4% posojilo železniško 100 55 101 55

4% češka dež. banka k. o. 100- . 100 20

4% ž. o. 100-15 100 25

4% zast. pisma gal. dež. hipotetike banke 100-35 101 35

4% pešt. kom. k. o. z 10% pr. 106 60 107 60

4% zast. pisma Innerst. hranilnice 100 50 101 50

4% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice 100- . 100 50

4% z. pis. ogr. hip. ban. obli. ogr. lokalnih železnici d. dr. 100- . 100 90

4% obi. češke ind. banke 99 50 100 50

4% prior. lok. želez. Trst 100 50 101 50

Poreč 99 90

4% prior. dolenskih žel. 99 50 100- .

3% prior. juž. žel. kup. 1/4% 316 60 318 60

4% avstr. pos. za žel. p. o. 101- . 102- .

Sk.

Srečke od 1. 1860/5 197- . 199- .

" od 1. 1864 289 50 291 50

tizske 159- . 161- .

zem. kred. I. emisije 293 50 303 50

" II. 296- . 306- .

ogrsk. " 260- . 268 50

srbske & frs. 100- . 109- .

turške 149 60 150 60

Basilika srečke 25 35 27 35

Kreditne 476- . 487- .

Inomoške 79- . 85- .

Krakovske 92- . 99- .

Ljubljanske 61- . 68- .

Avstr. rdeč. križa 52- . 54- .

Ogrske 33 20 35 20

Rudolfove 57- . 63- .

Salcburške 71 50 77 50

Dunajske kom. 534- . 544- .

Delnice

južne železnic 126- . 127- .

Dunajske železnic 673 25 674 25

Avstr.-ogrskie bančne deln. 1633- . 1643-

Avstr. kreditne banke 670 75 671 75

Zgrske 790- . 791- .

Zivnostenske 246- . 246 50

Premogokop v Mostu (Brilix) 658- . 663- .

Alpinske montan 536 75 537 75

Praške žel. ind. dr. 2650- . 2674- .

Rima-Murányi 536- . 537- .

Trboveljske prem. družbe 275- . 277- .

Avstr. orožne tovr. družbe 563- . 567- .

Ceske staklene družbe 158- . 160- .

Value.

C. kr. cekin 11-35 11-39

20 franki 19-10 19-13

20 marke 23 50 23 55

Sovereigns 23-98 24-06

Marke 117-32 117-52

Laški bankovci 95 65 95 80

Rubliji 252- . 253- .

Dolarji 4-84 5- .

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 22. februarja 1906.

Termin.

Pšenica za april . . . za 100 kg K 16-88

" oktober 100 " " 16-88

Rž " april 100 " " 13-72

Koruzna maj. 100 " " 13-92

Oves " april 100 " " 15-72

" oktober 100 " " 12-72

Efektiv.

5 vin. višje.

Meteorološko poročilo.

Vsičina nad morjem 306-2. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Februar

Čas opazovanja Stanje barometra V temp. Vetrovi Nebo

v mm Tmra v °C. sl. svahod oblačno

21. 9. zv. 736,9 0,6 sl. svahod oblačno

22. 7. zj. 735,6 0,9 sr. sever oblačno

2. pop. 735,5 2,4 sr. svahod oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: 13°, normale: 0,4°. — Padavina: mm 4,5.

Pred ponare anem se hrani z vzorcem in znamko.

Solzaželodec

Preklic.

S tem preklicujem vse, kar sem govoril čez gosp. M. Debelaka, kot neresnično.

696

Kozma Turnšek.

Dvoje stanovanj

lepih, zračnih, s po dvema sobama in vsemi pritisklinami se odda s 1. majem.

Več se pozive na Karlovski cesti št. 32, I. nadstr.

Kontorist

20 let star, slovensko-nemški korespondent, več pisalnega stroja, želi spremeniti mesto. Sprejme tudi vsako drugo primerno službo v Ljubljani ali zunaj nje, Nastop takoj ali pozneje.

Ponudbe do 20 t. m. pod šifro „Samostojni delavec 100“, glavna pošta v Ljubljani.

571-5

Veletrgovec z vinom

EGIDIJ VIÖ v Pulju

priporoča svojo veliko zalogu naravnih in najboljših

istrskih vin.

Razpoljuja na vse kraje od 56 litrov naprej po povzetju po nizkih cenah (črno po 32-40 h, belo po 36-40 h) v last. sedišč, ki jih je izpraznjenju vrniti.

Izjava.

V oglasnem delu št. 39 „Lainbacher Zeitung“ od 17. februarja t. l. je čitati objavo zadruge urarjev in optikov v Ljubljani, kjer se naznana, da nisem upravičen prijaviti razprodajo svoje trgovine, da nimam za to potrebnega dovoljenja, da samo zvajam vero na resnično razprodajo in s tem občutno škodim drugim zlatarjem.

Najprvo ni res, da sem napovedal razprodajo. Zato mi ni treba niti oblastvenega dovoljenja, pa tudi ne more nastati vera, da sem priredil razprodajo.

Naznani sem samo, da svojo zalogu blaga zaradi opustitve trgovine prodajam po znižanih cenah. To popolnoma resnično oznanilo p. n. občinstvu pripraviti, je poštena moja pravica, ki si je ne dam kratiti od nikogar, najmanj pa še od zadruge optikov in urarjev, ki niti ni poklicana, da sodi o poslovanju zlatarja.

V Ljubljani, 20. februarja 1906.

Adolf Wagenpfell.

690-1

5 kron in več zaslužka na dan!

Dvorski trg št. 3

pod. Narodno kavarno.